

OBECNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Měsíčník

Listopad 2022

číslo 11

OBECNÍ ÚŘAD RADIM VÁS SRDEČNĚ ZVE NA:

SLAVNOSTNÍ ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

★

V NEDĚLI 27.11.2022

PROGRAM:

- 16:00 hod. cesta plná kouzel pro děti, sraz dětí na návsi za kempeličkou
- 16:30 hod. zpívání s Táborankou a dětmi ze školy
- slavnostní rozsvícení vánočního stromu
- ohňová show

-občerstvení zajištěno

Akci finančně podpořila

Brána do Českého ráje

Moc prosíme naše kuchařky a kuchtíky, pekařky a pekaře, jestli nám přispějí ke kávičce, svařáčku, čajíku ... nějakou tou dobrůtkou. Předem děkujeme

**VZKAZ PRO DĚTI:
DOPIS OD SOVY OČEKÁVEJTE
TENTO VÍKEND.**

A festive poster for a Christmas concert. The background is a white wooden surface decorated with green pine branches, red berries, and red plaid ribbons. The text is centered and reads:

**Vánoční
koncert**

11. 12. 2022 od 16 hodin
v restauraci Růže
účinkuje
Taneční orchestr TOX

Vstupné: 100,-
děti do 15 let zdarma

Vstupné se věnuje Hospicové péči DUHA.

ZASTUPITELSTVO OBCE RADIM NA VEŘEJNÉM ZASEDÁNÍ DNE 2. 11. 2022

- Schválilo zřízení vkladového účtu.
- Zřídilo místní výbor Studeňany, který bude mít 5 členů. Předsedkyní místního výboru zvolilo Ing. Denisu Vávrovou. Jednání výboru se budou konat minimálně 1x za 3 měsíce.
- Schválilo rozpočtový výhled na období 2023–2026.
- Schválilo, že Město Jičín bude projednávat za obec Radim přestupky v souladu s ustanovením § 105 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, vykonávání veškeré přenesené působnosti k projednávání přestupků vymezené § 60 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a dále vymezenou zvláštními právními předpisy svěřenou orgánům obce.

ZPRÁVY ZE ŠKOLKY A ŠKOLY

MŠ

Říjen nás překvapil velmi hezkým a slunečným počasím. Často jsme vyrazili krmit kačeny na rybník v Radimi, kde jsme měli příležitost vidět i pana rybáře v akci, který právě vytáhl krásného kapříka. Naše mlsné si také přišly na své. Dozrála jablíčka a oříšky, právě louskání oříšků děti velmi baví. Ani letos také nechyběla Drakiáda. Letos bylo počasí, jako na objednávku. Nádherné sluníčko a příznivý vítr. Když přistál i poslední drak, čekal nás pan sokolník se svým mladým dravcem. Předvedli nám krásné ukázky výcviku, chvílemi dravec létal přímo nad hlavami. Na opékání buřtů vládla prima nálada. Děkujeme všem za účast.

ZŠ

Z říjnových akcí musíme vzpomenout Drakiádu. Oproti minulým létům, počasí vyšlo přímo ukázkově. Bylo krásné slunečné počasí, dokonce i teplé a pofukoval větřík. Následovala praktická ukázka o dravcích a zakončení bylo jako obvykle na hřišti, kde si všichni opekli špekáčky a v příjemné společnosti zakončili krásný den. Konec října děti prožily ve znamení strašidel a duchů, celá škola se proměnila v čarodějnický rej, po chodbách a třídách létaly čarodějnice, na schodech klopýtali kostlivci a zpod lavic vstávali umrlci. Podzimní tradice se nám rázem přehouply do zimních sportů a v pátek 4. listopadu jsme zahájili lekce bruslení. Letos jsme sebou vzali na led i předškoláky. Vedle sportovních aktivit se samozřejmě věnujeme i jiným oblastem. Příchod zimního období nám přináší zvýšenou pozornost ke spotřebě energií, v návaznosti na toto aktuální téma nás navštívil pro děti již známý pan David Suchý, který nás zasvětil do problematiky různých zdrojů energie. Další oblastí, které se více věnujeme, je historie. K tomu nám pomáhají návštěvy Muzea v Jičíně, které nás pravidelně provázejí jednotlivými historickými epochami. Aktuálně nabízené poslední téma o Václavu Čtvrtkovi a jeho životě, postavách z jeho tvorby, bylo tak zajímavé, že jsme se rozhodli k účasti celé školy v Muzeu. Ale abychom se nevěnovali pouze dětem, připravujeme na středu 16. 11. setkání s rodiči, na kterém se jim budeme snažit rozšířit vzhled do metodiky Hejného matematiky. Přestože většina škol využije pátek 18. 11. k ředitelskému volnu, my jsme se rozhodli, že tento den půjdeme do školy, a využijeme ho k vánočnímu focení a přípravě na vystoupení žáků u příležitosti setkání seniorů v sobotu 19. listopadu. Poslední akcí, kterou bych chtěla zmínit a zároveň vás pozvat je Slavnostní rozsvícení vánočního stromu v neděli 27. listopadu v 17.00 hodin, na kterém vystoupí se svým vánočním pásmem děti ze školky i školy. Jste srdečně zváni a přeji vám krásný před adventní čas.

Radka Koláčná

ČESKÝ SVAZ VČELAŘŮ, Z. S., ZO RADIM

Spolek sdružující včelaře z obcí Radim, Dřevěnice, Tužín, Studeňany a Soběraz byl založen v roce 1914. Na ustavující schůzi bylo šestnáct členů, vzápětí museli někteří z nich narukovat a leckde se o včely neměl kdo postarat. Těžkosti první světové války se ale podařilo překonat, stejně jako mnoho dalších problémů a výzev, které přišly během následujícího století existence včelařského spolku. Jsme vděční všem, kteří se (v době dávno minulé i nedávne) zasloužili o to, že činnost nebyla nikdy přerušena, úspěšně se rozvíjela a trvá až do dnešních dnů. Za všechny z mnoha, kteří odvedli spoustu nezištné a dobrovolné práce, připomeňme přítele (to je včelařské spolkové oslovení) Jaroslava Kořínka, Jaroslava Macharta, Zdeňka Militkého, Václava Nidrlého, Jiřího Podrazila a Františka Vindyše.

Obrázek č. 1: Štěpán, Ondra, Kája, Eliška

Náš dnešní oficiální název je Český svaz včelařů, z. s., základní organizace Radim. Ve srovnání s jinými spolky patříme spíše k menším, máme 23 členů s 287 včelstvy. Výbor spolku pracuje ve složení přítel Bohuslav Bajer, Pavel Beneš, Vratislav Kříž, Hana Militká, Hana Válková a Petra Vošvrdová. Důležitým a složitým úkolem spolku je ochránit zdraví včelstev. Naším posláním je také šířit osvětu o chovu včely medonosné, o její nepostradatelné funkci v přírodě, o významu opylení i výjimečnosti všech produktů, které lidé od včel získávají. Chov včel je náročná záliba. Vyžaduje mnoho času a úsilí a při pořizování vybavení také dost peněz. V minulosti byly včely vždy chovány ve velké, téměř nábožné úctě. Možná si vzpomenete na Babičku Boženy Němcové, kde je popsán zvyk oznámit včelám úmrtí hospodáře.

I my k nim přistupujeme s velkým respektem. Včelstvo je trvalé společenství jediné matky, desetitísíců včelích dělnic a menšího počtu včelích sameček, trubců. Každý z nich plní svůj úkol a společně vytváří složitý a fascinující organismus, ve kterém panuje přísný řád. Chovat včely znamená ctít jejich přirozený vývoj, pracovat s ohledem na střídající se roční cykly, sledovat přírodu a počasí. Sbíráme tak cenné zkušenosti, ale příští rok je zase všechno trochu jinak a znovu se učíme. Nikdy se nemůžeme řídit nějakým univerzálním návodem, jak postupovat. V tom všem spočívá náročnost i kouzlo včelaření. Obvykle na něj nejsme sami. Včelařství často bývá záležitostí celé rodiny. Po dlouhé zimě společně čekáme na první jarní prolety, později sledujeme, jestli se včely vrací do úlu s pylými rousky a pak s nektarem. A při medobraní bychom se neobešli bez pomocných rukou. Vztah ke včelám se tak předává z generace na generaci.

Obrázek č. 2: Amálka, Dan, Aník, Honzík

V letošním roce jsme uspořádali přednášku o chovu včel v radimské základní škole a školce. Děti byly velice zaujaté, pozorné, namalovaly nám obrázky. Překvapilo nás, co všechno o včelách vědí. To nám dává naději, že pro náš kraj vyrůstá další generace včelařů. Většina z nás je ve středním a seniorském věku a mladých chovatelů máme ve svých řadách málo.

Pokud vás naše povídání zaujalo, máte rádi přírodu a nebáli byste se práce se včelami i nějakého toho žihadla, můžete se přihlásit u přítele Vratislava Kříže. Roční příspěvek za každého člena je 300 Kč a dále 17 Kč za každé včelstvo. Členové spolku dostávají dotace na léčivo a pravidelně jim chodí časopis Včelařství.

Mohou také využít nabídky akcí, které pro nás pořádá okresní organizace, například kurzy pro začátečníky, kurzy chovu matek, přednášky a pravidelná setkání. Na závěr bychom chtěli poděkovat za finanční podporu obcím Radim a Dřevěnice. A vám všem přejeme pěkné prožití adventního času, třeba se světlem svíček z včelího vosku a vůní medových perníčků.

Obrázek č. 3: Jířa, Tom, Míša, Štěpa

Nejstarší člen spolku, přítel Jiří Podrazil

Zpracovali předseda ZO Bohuslav Bajer, Jana Karlová a Hana Válková

OSLAVENCI V PROSINCI

MARIE VÍCHOVÁ	(84)
JIŘINA BENEŠOVÁ	(65)
JIŘÍ VOJTÍŠEK	(88)
BOŽENA KOUDELKOVÁ	(81)
MARIE JIŘIŠTOVÁ	(70)
FRANTIŠKA RÉZMŮVĚŠOVÁ	(65)
MILADA VOJTÍŠKOVÁ	(84)

ÚLOVKY ZVĚŘE ZA 10/2022–03/2023

V HONITBĚ „BRADLEC“:

srnčí–70

prase divoké–83

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Kaprase.

V HONITBĚ „ÚBISLAVICE“:

prase divoké–76, liška–24, nutrie–1

prase úhyn–1, srnčí–57, srnčí úhyn–23

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Krause.

Pro OZ zpracoval pytlák M.Říha.

CO NOVÉHO NA TUŽÍNĚ?

- domek u potoka již má krytinu se střešními okny a komínem
- celý měsíc rostly všude a všechny druhy, našel každý i nehoubař

ČESKÝ RÁJ ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

Zámek je krytým schodištěm propojen s kostelem sv. Jakuba Většího, který měl být ve Valdštejnových plánech okázalou svatyní budoucího jičínského biskupství s kopulí a čtyřmi věžemi. Stavět se začalo roku 1627, záměry však změnila Valdštejnova smrt, takže monumentální centrála na půdorysu řeckého kříže byla ve zjednodušené podobě dokončena až o několik desetiletí později. Dnešní vzhled je pozdně barokní z roku 1770, s novoklasicitním průčelím z 2. poloviny 19. století; interiér má hodnotnou malířskou výzdobu. Volnou plochu náměstí doplňuje empírová korunovační studna z roku 1836, o rok starší kašna Amfitrité a barokní sloup z roku 1702.

Za kostelem se tyčí hlavní dominanta města – pozdně gotická Valdická brána, dobře známá z Večerníčků o Rumcajsovi. Byla postavena renesančně v letech 1568–1570 na místě starší gotické a je jedinou dochovanou branou původního městského opevnění. Současný vzhled získala postupnými rekonstrukcemi a přístavbami po pustošivých požárech; novogotický ochoz a jehlanovitá střecha pocházejí z roku 1840. V sezóně je brána přístupná veřejnosti, stačí zdolat 156 schodů a budeme odměněni prvotřídním výhledem. Jako na dlani odtud máme náměstí a celou starou část města, na severu je vidět vrch se zbytky hradu Brada, hora Tábor s rozhlednou, dále k východu hrad Kumburk, na opačné straně Veliš, připomínající vykotlaný zub. A špičatý Zebín s kapličkou vyvolává dojem, že si na něj můžeme sáhnout. Za dobré viditelnosti dohlédneme i na Kozákov, Zvičinu, Krkonoše nebo Ještěd. Ve věži se konají i koncerty, divadelní představení a výstavy. Nejstarší památkou ve městě není ani jedna ze staveb na náměstí, ale o tom v příštím čísle OZ.

Příště Jičín – 10. část

Pro OZ z knihy Český ráj známý i neznámý, zpracoval Miroslav Říha

POČASÍ NA TUŽÍNĚ

2022	10	01-10	2021
průměrná denní teplota v °C	12	12,3	9,7
nejnižší ranní teplota v °C	1	-7	-17
nejvyšší denní teplota v °C	21	36	34
srážky dešťové v mm	138	581	547
srážky sněhové v cm	----	30	103

Zapisuje a zpracovává kronikář Miroslav Říha

SOKOLSKÝ PODZIM

Opět se rozjely turnaje v žákovském volejbale. Turnaje ve čtyřkovém volejbale v Lomnici nad Popelkou jsme se bohužel nezúčastnili. Tuto sobotu se konal turnaj v barevném minivolejbale v Lázních Bělohradě. Děti si vedly opět na výbornou. Začínající dvojice, Terežka Myšíková a Míša Klocová, obsadila ve žlutém volejbale, kde se účastnilo 12 dvojic, 6.místo. V oranžovém při účasti 17 družstev jsme měli 3 dvojice, Anička Málková s Verčou Luksovou skončily na 12 místě, Honzík Myšík a Štěpa Matátko vybojovali bronz a Anička Čapkova a Nela Vojtěchová tuto kategorii vyhrály. Nela Vojtěchová se ještě odpoledne zúčastnila společně s Míšou Stříbrnou a Klárkou Vrabcovou červeného volejbalu. Dívky hrály v této kategorii poprvé a vedly si skvěle. V konkurenci 18 týmů si odvezly z turnaje zasloužené vítězství. Právem si zaslouží velkou gratulaci. Skvělé výsledky mají i naši muži v krajském přeboru ve stolním tenise. Po suverénních výkonech jsou na prvním místě v tabulce. Tuto sobotu je čekají další dva zápasy, první od 9.00 a druhý ve 13.30 hod. Držíme palce. Odeslali jsme žádost o vydání kolaudačního souhlasu na stavbu „ „Rekonstrukce antukového hřiště, k.ú. Radim, p.č. 97/4“ a ve čtvrtek 10. 11. se konala závěrečná kontrolní prohlídka. Tato prohlídka dopadla dobře, na stavbě nebyly zjištěny žádné závady, které by bránily bezpečnému užívání stavby a 14.11. jsme do datové schránky obdrželi kolaudační souhlas na užívání stavby. Národní sportovní agentura vypsal další dotační program na Můj klub 2023 pro děti, které sportují 2x týdně a které mají alespoň 6 soutěží za rok. Žádost jsme podali 14. 11. a doufáme, že bude vyrozuměna dříve než ta letošní, kterou jsme obdrželi až ke konci roku. 16.11. se otevře další dotační program Můj klub 2023 – pohyb a zdraví. Výše dotace bude stanovena na základě rozsahu sportovní aktivity dětí ve věku od 3 do 14 let. Zde postačí, aby děti absolvovali 1 tréninkovou jednotku týdně. Zároveň ještě čekáme na vyjádření od NSA k dotačnímu programu Provoz a údržba 2022, kterou jsme podávali v srpnu. Bohužel kvůli vetu novely zákona o státním rozpočtu nemá Národní sportovní agentura schválené prostředky, tudíž nemůže dané žádosti ani administrovat.

DÝŇOBRANÍ VE STUDEŇANECH

30. 10. se ve Studeňanech konalo 1. dýňobraní, za vedení p. Havránkové. Zúčastnilo se 8 dětí, které za pomoci dospělých, si mohly vydlabat vlastní dýni. Počasí přálo a všichni si to náramně užili. Těšíme se na vás i příští rok.

HISTORIE OBCE RADIM

Jsmo v letech 1833–1834 a přibližujeme a přibližujeme si v té době sepsané údaje o trautmannsdorfském panství. Řemeslem se v té době v celém panství zabývalo 635 osob (488 mistrů, 106 tovaryšů a 41 učňů), přičemž naprosto převažovali tkalci plátna/pláteníci (333 osob). Početnější zastoupení měli ještě mlynáři (22), kováři (13), řezníci (12), ševci (11), pekaři (11), krejčí (10), krupaři (10) a zedníci (6 + 12 tovaryšů). Ze zdravotnických povolání působili 2 zubaři na Pecce a 15 porodních asistentek (tzv. porodní báby), z toho 2 byly v Radimi, 1 v Soběrazi a 1 pak ve Dřevěnici na sousedním kumburském panství. Spojení s okolními obcemi usnadňovaly dvě říšské (císařské) silnice – první z Jičína přes Novou Paku a dále až do Slezska, druhá přes Hořice a Hradec Králové na Moravu. Z první odbočovala silnice (s charakterem státní) přes Choteč do Bělohradu a přes Miletín do Jaroměře. Nejbližší pošty se nacházely v Jičíně, Nové Pace a Hořicích.

Na celém trautmannsdorfském panství v roce 1932 žilo 11.999 obyvatel (duší), a to bez výjimky katolíků. Na statcích Radim, Choteč a Sobčice se mluvilo vesměs česky, oproti tomu na statku Pecka převládala němčina (veskrze německé byly obce Bělá, Radkyně a Stupná). V Radimi se tehdy nacházelo 60 domů a měla 434 obyvatel. Uprostřed obce stál vrchnostenský „zámek“, naproti pak kostel sv. Jiří, mučedníka, za ním škola, obojí pod patronátem vrchnosti, tedy knížat z roku Trautmannsdorfů. Existoval zde i hostinec a panská sádka. K radimskému kostelu farností příslušelo 8 okolních vsí a více. Sousední Studeňany měly 50 domů a 324 obyvatel, stály zde 2 malé kaple (Panny Marie Sněžné a Čtrnácti svazých pomocníků) a 1 hostinec. Ve Valdčicích (také Valdice-Kartouzy) se nacházelo 28 domů s 268 obyvateli s filiální kostel sv. Josefa v bývalém klášterním kostele. V Soběrazi, kde 55 domech žilo 319 obyvatel, stála kaple svatých Petra a Pavla. Byl zde hostinec a c.k. připouštěcí stanice (hřebčín). Lháň měla pouze 16 domů, 100 obyvatel a 1 hostinec. Na Tužíně se nacházelo 40 domů s 297 obyvateli (z toho 2 domy a 17 lidí patřilo k panství kumburskému). Kromě hostince zde byly 3 mlýny. A výslovně se připomíná, že v této obci se znamenitě daří třešním. Sousední Podhájí (tedy ves pod lesem/hájem) mělo 22 domů se 138 obyvateli.

Ve Dřevěnici stálo 49 domů se 420 obyvateli (1 židovská rodina). Existovala zde škola pod patronátem obce, poplužní dvůr s ovčínem, sádka, pivovar (na 50 sudů), vinopalna (palírna kořalky), cihelna, hospoda a 2 mlýny. Dolánky měly 13 domů a 103 obyvatele.

*Pro potřeby Zpravodaje zpracoval Václav Nidrlé
Zdroje – Dr. Jan Stříbrný „Radim v proměnách času“ /Obecní kronika*

SDH RADIM

Rok se s rokem sešel a my máme opět za sebou podzimní branný závod, který se konal 23. října ve Vrchovině. Letos jsme poprvé do závodu zapojili i mladší kategorii, za kterou závodili Jan Stříbrný, Tadeáš Sedláček, Jan Hubálovský, Daniel Vohánka a Anička Málková. Své závodní premiéry se zhostili s velkou parádou. Obsadili totiž 7. místo z 26 zúčastněných družstev!

Za naše zkušené matadory ve starší kategorii závodili Jana Hubálovská, Štěpán Červinka, Vojta Klouza, Aleš Kulháněk a nová členka Eliška Šebková. Toto družstvo si vedlo ještě o chlup lépe než naši mladší, protože vybojovalo nádherné 2. místo z 25 družstev! V letošním roce jsme si odbyli ještě jednu premiéru, a to v kategorii dorostu. Za dorost do závodu nastoupili Vojtěch Schreier a Vladimír Kříž. Dorostenecký závod je samozřejmě náročnější jak z hlediska fyzického, tak i vědomostního, proto nás nesmírně těší, že se Vláda Kříž umístil na výborném 2. místě! Vojta Schreier obsadil 8. místo. Děkujeme dětem za krásnou reprezentaci našeho SDH.

PRANOSTIKY NA LISTOPAD

Jaký den svatého Martina, taková též bude zima.

Jaký listopad takový březen.

Listopadová mlha zhasíná slunce.

V listopadu příliš mnoho sněhu

a vody, to známka příští neúrody.

Všichni svatí dluhy platí.

Na svatého Martina pláče husí rodina.

Z „Velké knihy českých pranostik“ od Adély Müllerové, vybral M. Říha

ZAPSÁNO V OBECNÍ KRONICE

LISTOPAD 2002

Pokračujeme výpisem z obecní kroniky, jak události zaznamenal pan Václav Nidrle před dvaceti lety.

Do 10. 11. byly velmi nízké teploty, od 3°C ráno do 5°C odpoledne, jeden ranní mrazík. Druhá dekáda byla naopak teplá, ráno 10°C, odpoledne až 16°C. Toto počasí vydrželo i ve třetí dekádě, ráno 5–8°C a odpoledne do 12°C. Za měsíc napršelo 81 mm vody.

Probíhaly volby do obecního zastupitelstva, zvoleni byli Z. Brixová, L. Holmanová, Vr. Kříž, J. Sedláček, J. Macák, Vl. Sedláček a V. Luňák. Pracovníci Hypostavu začali pokládat chodník u Beranovy zahrady, ve věku 75 let zemřela 5. 11. paní Jarmila Stříbrná, pohřeb v kostele 9. 11. Zemědělci začali sklízet kukuřici na zrno. Ráno silně sněžilo (15cm) později déšť. 12. 11. při honu myslivci zastřelili 18 bažantů a 11 zajíců. Sklízí se listí, uklízí dřevo při pěkném počasí, včely měly silný průlet.

18. 11. byl dokončen chodník a při zasedání nově zvolených zastupitelů byl starostkou obce zvolen Jaroslav Sedláček, místostarostou Zdena Brixová, předsedou finančního a kontrolního odboru Jiří Macák, komisi pro dopravu a pořádek povede Vratislav Kříž, zemědělství a výstavbu Vladislav Sedláček, komisi kulturní a školskou Lenka Holmanová a styk se satelitními obcemi bude mít na starost Václav Luňák. Pokus o vloupání do prodejny se nezdařil, poplachové zařízení fungovalo. Asi týden po obci pobíhal krásný velký černý pes s hnědýma nohama, ujal se ho někdo za Dřevěnice.

Wikipedie – události ve světě a v ČR

07. listopadu – zemřel Ivo Chlupáč, geolog a paleontolog (*06.12.1931)

14. listopadu – první dochovaná editace na České Wikipedii

16. listopadu – zemřel scenárista a dramaturg Karel Cop (14.09.1930)

18. listopadu – zemřel americký herec James Coburn (31.08.1928)

21. listopadu – se konal summit Severoatlantické aliance v Praze

21. listopadu – se stal ukrajinským prezidentem Viktor Janukovyč

25. listopadu – zemřel britský režisér českého původu Karel Reisz (21.07.1926)

Pro OZ zpracoval Miroslav Říha

Redakce: M. Danišová, Z. Stříbrná, M. Říha, V. Nidrle, Š. Kořínková,
R. Koláčná, P. Stříbrná

Grafická úprava: D. Křelinová

Kontakt: zpravodaj@obec-radim.cz, www.obec-radim.cz

Tisk a distribuce: OÚ Radim

Počet výtisků: 250 ks